

روانشناسی ورزش

دانشگاه شهید بهشتی

دو فصلنامه روان‌شناسی ورزش

پاییز و زمستان ۱۴۰۰، دوره ۶، شماره ۲، صفحه‌های ۸۹-۱۰۲

ارتباط بین رفتار کنترلی معلم، ناکامی از نیازهای روان‌شناختی اساسی و بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی

مالک احمدی^{۱*}، فرزاد امیررضائی^۲، صفا عسگری^۲، مهدی مرادزاده^۲

۱. گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران.

۲. باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران.

دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۱۱/۰۶ اصلاح مقاله: ۱۴۰۰/۰۵/۱۰ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۶/۱۸

هدف: هدف از پژوهش حاضر، آزمون مدل ارتباطی بین رفتارهای کنترلی معلم، ناکامی از نیازهای روان‌شناختی اساسی و بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی، بر اساس نظریه خودمختاری بود.

روش‌ها: نوع پژوهش توصیفی-همبستگی بود که به روش مقطعی انجام شد. تعداد ۵۸۵ دانش‌آموز پسر دوره دوم متوسطه، یک سری پرسشنامه خودگزارشی که رفتارهای کنترلی معلم، ناکامی از نیازها، و بد رفتاری در تربیت بدنی را می‌سنجید، تکمیل کردند. **نتایج:** نتایج تحلیل عامل تأییدی و مدلیابی معادلات ساختاری نشان داد اثر مستقیم دو بعد استفاده کنترلی از جوایز و پاداش و رفتار کنترلی بیش از حد بر بد رفتاری در تربیت بدنی، به ترتیب به طور منفی و مثبت، معنادار است. علاوه‌براین، اثر غیرمستقیم دو بعد دیگر شامل ملاحظات شرطی منفی و تهدید، از طریق نقش میانجی ناکامی از نیازها، بر بد رفتاری در تربیت بدنی معنادار است.

نتیجه‌گیری: درکل، این یافته‌ها بیان‌گر آن است که رفتارهای کنترلی معلم عاملی مهم در پیش‌بینی بد رفتاری دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی است. معلم تربیت بدنی می‌تواند با اجتناب از رفتارهای ملاحظات شرطی منفی، تهدید، و رفتارهای کنترلی بیش از حد و با استفاده کنترلی از جوایز و پاداش میزان بد رفتاری در تربیت بدنی را کاهش دهد.

واژه‌های کلیدی: رفتار کنترلی معلم، نیاز روان‌شناختی، نظریه خودمختاری، بد رفتاری، تربیت بدنی

مقدمه

با توجه به اهداف جامعه جهانی سالم، شرکت منظم در فعالیت‌های جسمانی به عنوان یک عامل مؤثر در ارتقای سلامت افراد شناخته شده است. فواید شرکت منظم در فعالیت بدنی بر روی سلامت جسمانی و روانی تأیید شده است (۱). با این وجود، مشارکت کودکان و نوجوانان در فعالیت‌های منظم بدنی کم‌تر از توصیه‌ها و ملاک‌های مراکز سلامتی بوده و سبک زندگی کم‌تحرک در آن‌ها بیش‌تر شده است (۲). تربیت بدنی در مدارس نقش اصلی در شکل‌گیری سبک زندگی فعال و سالم در افراد کم سن و سال دارد. اهداف مهم تربیت بدنی در مدارس شامل ارتقای میزان شرکت نوجوانان در فعالیت‌های جسمانی، فراهم کردن محیطی مناسب جهت رشد، دستیابی به اهداف شناختی، اجتماعی و جسمانی از طریق انجام دادن فعالیت بدنی است (۳). یکی از اهداف اساسی تربیت بدنی ارتقای مهارت‌های رفتاری، شناختی و اجتماعی دانش‌آموزان و تعمیم آن به محیط خارج از مدرسه است (۴). با این وجود، با توجه به پیچیدگی تدریس مهارت‌ها از لحاظ ذهنی و شناختی و عملی بودن کلاس تربیت بدنی، برخی مواقع بد رفتاری‌ها و یا رفتارهای ضد اجتماعی از دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی دیده می‌شود (۵). آگاهی از عوامل مرتبط با این رفتارها می‌تواند در دستیابی به اهداف تربیت بدنی مؤثر باشد.

ترتیب بد رفتاری را به عنوان هر رفتاری که باعث مزاحمت دیگر دانش‌آموزان شده و مختل‌کننده فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده در کلاس نسبت به انتظارات قانونی مدرسه و معلم و یا باعث سردرگمی در کلاس شود، تعریف کرد (۶). از انواع بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی می‌توان به پیروی نکردن از دستورالعمل‌ها^۱ (مانند: عدم قرار گرفتن صحیح در صف)، رفتار پرخاشگرانه^۲ (مانند: هل دادن یا مشت زدن به دیگران)، خودمدیریتی ضعیف^۳ (مانند: گفتن مداوم عبارت نمی‌توانم انجام دهم)، درگیر شدن کم‌تر در فعالیت‌ها^۴ (مانند: عدم قرار

گرفتن در صف) و پرت کردن حواس دیگران^۵ (مانند: حرف زدن در خلال درس)، اشاره کرد (۷). از معدود پژوهش‌هایی که به بررسی انواع بد رفتاری در تربیت بدنی پرداخته می‌توان به پژوهش مک کورمک اشاره کرد (۸). او نشان داد بیش‌ترین بد رفتاری در تربیت بدنی شامل حرف زدن بی‌اجازه، کندی و تنبلی و عدم شرکت در فعالیت‌های کلاسی است. هین و همکاران، در پژوهش خود که در مدارس اتریش انجام گرفته است گزارش دادند که ۴۶ درصد از دانش‌آموزان تجربه یکی از انواع بد رفتاری را داشته‌اند (۹). در پژوهشی که توسط کولینا و همکاران انجام گرفت تعداد ۵۹ رفتار به عنوان بد رفتاری دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی شناخته شد. آن‌ها با طراحی مقیاسی، بد رفتاری دانش‌آموزان در تربیت بدنی را به ۸ نوع رفتار شامل خشونت، صدمه رساندن، طفره رفتن از شرکت در فعالیت‌ها، عدم درگیر شدن کافی در فعالیت‌ها، عدم رعایت دستورالعمل‌ها، بی‌احترامی، شکایت کردن و خودمدیریتی ضعیف تقسیم کردند (۱۰). از طرفی، معلم و دانش‌آموز در کلاس ارتباط تنگاتنگ و نزدیکی با یکدیگر دارند که این خود بر پیامدهای خلقی و رفتاری دانش‌آموز بسیار تأثیرگذار است. رفتار نامناسب معلم در محیط کلاس می‌تواند پیش‌بین‌کننده تمایل دانش‌آموزان به داشتن رفتار خشن^۶ باشد (۱۱). در مقابل، برخی رفتارهای حامی خودمختاری معلم که طبق نظریه خودمختاری تبیین شده است، منجر به بروز پیامدهای مثبت رفتاری دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی می‌شود (۱۲).

نظریه خودمختاری^۷ (دسی و رایان، ۲۰۰۰) یکی از برجسته‌ترین نظریات در تبیین رفتار انسانی است و بر نقش عوامل فردی و اجتماعی تأکید دارد (۱۳) و به طور گسترده در محیط‌های آموزشی و به ویژه در آموزش تربیت بدنی (۱۴) مطالعه شده است. بر اساس این نظریه دو نوع محیط بین فردی شامل رفتار حامی خودمختاری و رفتار کنترلی وجود دارد (۱۳). رفتار حامی خودمختاری شامل ارائه

دیگران) بر پیامدهای رفتاری دانش‌آموزان تأثیرگذار هستند (۱۳، ۲۱).

یافته‌های پژوهش‌های قبلی با روش مداخله‌ای و آزمایشی (۲۲، ۲۳) و پژوهش‌های طولی (۲۴، ۲۵) نشان داده‌اند که، محیط آموزشی خودمختار باعث پیشرفت عملکرد مثبت کلاسی (مثل شرکت در کلاس، بهزیستی و یادگیری ذهنی) از طریق ایجاد فرصت‌هایی برای تجربه حس رضایتمندی از نیازهای اساسی روان‌شناختی می‌شود (۲۲، ۲۴-۲۶). همچنین محیط حامی خودمختاری به طور مثبت بر رضایتمندی از نیازهای روان‌شناختی و رفتارهای مثبت اجتماعی (۱۲) احساس مسئولیت، همدردی، و بروز هیجانات مثبت (۲۵) تأثیر دارد. از طرفی، مطالعات اخیر در محیط‌های آموزشی نشان داده‌اند که رفتارهای کنترلی معلم با سطوح پایین درک رضایتمندی از نیازهای روان‌شناختی، عدم فعالیت کافی و عدم شرکت فعال در طول درس (۲۸) و بالا رفتن سطح استرس در میان دانش‌آموزان، ارتباط معناداری دارد (۲۹). همچنین، نشان داده شده است که محیط کنترلی به طور مثبت بر ناکامی از نیازهای روان‌شناختی و رفتارهای نامطلوب مثل خشم و قلدری تأثیر دارد (۹). هین و همکاران همچنین نشان دادند دانش‌آموزانی که معلمان آن‌ها از به کار بردن رفتار کنترلی اجتناب می‌کنند، کم‌تر احساس ناکامی از نیازهای روان‌شناختی داشته و رفتار قلدری کم‌تری از خود نشان می‌دهند (۹).

با وجود برخی پژوهش‌های اشاره شده در زمینه رفتار بین فردی معلم و تأثیر آن بر پیامدهای رفتاری دانش‌آموزان در تربیت بدنی، چندین مساله نیاز به مطالعه بیشتر را ایجاد می‌کند. اول این که، مطالعات قبلی انجام شده بر اساس نظریه خودمختاری در تبیین رفتارهای نامطلوب دانش‌آموزان در محیط‌های آموزشی و به ویژه در تربیت بدنی، بسیار اندک است (۱۲)، دوم، مطالعات قبلی انواع محدودی از بد رفتاری‌ها مانند قلدری و خشم (۹) و رفتارهای ضداجتماعی (۱۲) را

دستورالعمل‌ها با یک لحن بین فردی حمایت‌کننده و درک‌کننده است که منجر به ارزش قائل شدن، تقویت و رضایتمندی از نیازهای روان‌شناختی دانش‌آموزان می‌شود. در مقابل، رفتار کنترلی وجود دارد که شامل ارائه دستورالعمل‌ها با یک لحن بین فردی دستوری است و دانش‌آموزان را تحت فشار قرار می‌دهد تا افکار، احساسات و رفتارشان طبق روش تجویزی معلم باشد (۱۵، ۱۶). این رفتارها که در ادبیات نظریه خودمختاری از آن به عنوان استراتژی‌های انگیزشی کنترلی^۸ یاد می‌شود، شامل استفاده کنترلی از پاداش و جوایز^۹، رفتار کنترلی بیش از حد^{۱۰}، ملاحظات شرطی منفی^{۱۱} و تهدید^{۱۲} است (۱۷). استفاده کنترلی از جوایز و پاداش به استفاده از تقویت‌کننده‌های بیرونی (جوایز و پاداش) برای انجام یک فعالیت به روشی خاص که مدنظر معلم است گفته می‌شود (۱۸). رفتار کنترلی بیش از حد با استفاده از گفتار کنترلی و کنترل شخصی بیش از اندازه پدید می‌آید (۱۶، ۱۹). تأثیر رفتار کنترلی بیش از اندازه بر کاهش انگیزه، عملکرد و افزایش اضطراب و خشم دانش‌آموزان در محیط‌های آموزشی گزارش شده است (۱۱، ۱۹). ملاحظات شرطی منفی، به صرف نظر کردن معلم از دوست داشتن، ارائه هیجانات، عواطف و توجه، به دلیل نشان ندادن رفتارهای مد نظر او توسط دانش‌آموزان، گفته می‌شود (۲۰). رفتار تهدیدآمیز، انجام رفتارهایی به منظور تهدید دیگران همراه با به کار بردن راهبردهای تحمیل قدرت^{۱۳} مانند سوءاستفاده کلامی^{۱۴}، تنبیه جسمی و هجمه‌های شخصی که برای خار کردن طرف مقابل انجام می‌گیرد، است (۱۸). این مجموعه از رفتارها، از طریق تأثیر بر ناکامی از نیازهای اساسی روان‌شناختی^{۱۵} شامل خودمختاری^{۱۶} (احساس آزادی در تصمیم گرفتن در یک عمل نسبت به احساس تحت کنترل بودن)، شایستگی^{۱۷} (احساس شایستگی در یک فعل و انفعال با محیط و در اختیار داشتن فرصت‌هایی که شایستگی یک فرد را بیان می‌کند) و ارتباط^{۱۸} (احساس امنیت کردن از متعلق بودن و ارتباط داشتن با

کلاس تربیت بدنی خود در قالب یک سیستم پنج ارزشی به طوری که ۱ (کاملاً مخالفم) و ۵ (کاملاً موافقم) امتیاز دهند. نسخه لاتین پرسشنامه توسط سه متخصص زبان انگلیسی، ابتدا به فارسی ترجمه و سپس با روش پس ترجمه به انگلیسی بازگردانده شد. مواردی که توافق کلی وجود نداشت مورد بحث و اصلاح قرار گرفت. روایی صوری و محتوی توسط سه پژوهشگر روان‌شناسی ورزشی مورد تأیید قرار گرفت. تحلیل عامل تأییدی مدل پنج عاملی با ۲۰ گویه، برای داده‌های پژوهش حاضر انجام گرفت. باتوجه به این‌که بار عاملی یک گویه بعد خودمدیریتی ضعیف (تلاش برای جلب توجه دیگران) ۰/۲۷ و بار عاملی یک گویه بعد درگیری کم (گفتن مداوم عبارت نمی‌توانم انجام دهم) مقدار ۰/۳۱ به دست آمد، از پرسشنامه حذف شدند. نتایج مدل اندازه‌گیری شده پنج عاملی با ۱۸ گویه، برازش خوبی برای داده‌ها نشان داد. بارعاملی تمامی گویه‌ها بالاتر از ۰/۳۸ بود.

$\chi^2 = (121) 521/71$; $p = .001$ RMSEA = .07; RMSEA ۹۰٪ CI = .۰۶۹ تا .۰۸۲; CFI = .۹۶; NFI = .۹۵; NNFI = .۹۵ SRMR = .۰۵

ناکامی از نیازهای اساسی روان‌شناختی: درک دانش‌آموزان از ناکامی از نیازهای روان‌شناختی توسط مقیاس ۱۲ گویه‌ای (بارتولومئو و همکاران، ۲۰۱۱) مورد سنجش قرار گرفت (۳۱). این مقیاس دارای ۳ بعد است که ناکامی از نیازهای اساسی روان‌شناختی در ورزش شامل خودمختاری (مانند: احساس می‌کنم آن‌طور که دلم می‌خواهد نمی‌توانم روش تمرینم را انتخاب کنم)، شایستگی (مانند: موقعیت‌هایی وجود دارد که من در آن‌ها احساس بی‌کفایتی می‌کنم)، و ارتباط (مانند: احساس می‌کنم توسط افرادی که در اطرافم هستند، طرد می‌شوم) را در قالب یک سیستم ارزش‌دهی ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) مورد سنجش قرار می‌دهد. واژه ورزش در این پرسشنامه برای محیط تربیت بدنی تعدیل شد. این

بررسی کرده‌اند و هنوز در مورد دیگر رفتارهای نامطلوب مانند عدم قبول مسئولیت و مشارکت کلاسی، سر باز زدن از رعایت دستورالعمل‌ها، و رفتارهای حواس‌پرت‌کننده اطلاعات کمی وجود دارد. بنابراین، در پژوهش حاضر سعی شده است تا ارتباط بین رفتارهای کنترلی معلم با برخی بد رفتاری‌های دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی بر اساس نظریه خودمختاری مورد بررسی قرار گیرد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر، توصیفی از نوع همبستگی است. روش پژوهش مقطعی است. جمع‌آوری داده‌ها به صورت پیمایشی انجام شده است.

نمونه‌های پژوهش

جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان پسر مقطع دوم متوسطه، با محدوده سنی ۱۵-۱۷ ساله شهرستان ارومیه تشکیل می‌دهد. نمونه آماری پژوهش شامل ۶۰۰ دانش‌آموز پسر بود که به صورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده‌اند. تعداد ۱۵ پرسشنامه به دلیل عدم تکمیل کلیه سئوالات، حذف شد. بنابراین، تعداد حجم نمونه پژوهش به ۵۸۵ نفر کاهش یافت.

ابزار اندازه‌گیری

بد رفتاری در تربیت بدنی: برای سنجش بد رفتاری دانش‌آموزان در تربیت بدنی از پرسشنامه (کرچ، کولینا، و کوثرن، ۲۰۱۰) استفاده شد (۳۰). این پرسشنامه بد رفتاری دانش‌آموزان را در ۵ بعد شامل رفتار خشن، عدم شرکت در فعالیت‌ها، پیروی نکردن از دستورالعمل‌ها، خودمدیریتی ضعیف و رفتار حواس‌پرت‌کننده توسط ۲۰ گویه مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در این پرسشنامه از دانش‌آموزان خواسته می‌شود تا میزان موافقت خود را با انجام دادن این رفتارها در

$(\chi^2 = (48) 138/61; p = .001; RMSEA = .05; RMSEA$
 $90\% CI = .046 \text{ تا } .068; CFI = .98; NFI = .97; NNFI =$
 $.97; SRMR = .04)$

روش اجرای پژوهش

ابتدا هماهنگی‌های لازم با معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه انجام شد و سپس مجوزهای مربوطه از طرف سازمان آموزش و پرورش به جهت هماهنگی با مدارس منتخب جهت جمع آوری داده‌های پژوهش، صادر گردید. با حضور در کلاس تربیت بدنی، از معلمان درخواست شد تا در زمان تکمیل پرسشنامه‌ها توسط دانش‌آموزان، برای پایین آوردن احتمال تأثیر فشار روانی حضور معلم بر روی پاسخ دانش‌آموزان، در کلاس حضور نداشته باشند. به دانش‌آموزان در مورد بی‌نام بودن پرسشنامه‌ها و محرمانه نگه داشتن پاسخ‌های آن‌ها، اطمینان خاطر داده شد. دستورالعمل‌های لازم در مورد نحوه تکمیل کردن پرسشنامه‌ها به طور کامل و واضح ارائه شد. تکمیل پرسشنامه‌ها، حدود ۲۵ دقیقه طول کشید.

تحلیل آماری

ابتدا شاخص‌های توصیفی شامل میانگین و انحراف استاندارد، چولگی و کشیدگی گزارش شده است. از ضریب آلفای کرونباخ برای تعیین همسانی درونی، از تحلیل عامل تأییدی برای تعیین روایی سازه پرسشنامه، و از مدل‌یابی معادلات ساختاری برای تعیین برازش مدل با داده‌های به دست آمده استفاده شد. جهت انجام محاسبات آماری، از دو نرم افزار اماری اس. پی. اس. نسخه ۲۳ و ام پلاس ۱۹ ۷/۴ استفاده شد.

برای ارزیابی کفایت مدل، از چند شاخص نیکویی برازش^{۲۰} شامل مجذور خی دو بر درجه آزادی، مجذور میانگین مربعات خطای تقریب^{۲۱}، شاخص برازش هنجار شده^{۲۲} و شاخص برازش هنجار نشده^{۲۳}، ریشه میانگین مربعات باقیمانده

مقیاس قبلا به فارسی ترجمه و در نمونه نوجوانان ایرانی استفاده شده است (۳۲). تحلیل عامل تأییدی مدل سه عاملی با ۱۲ گویه، برای داده‌های پژوهش حاضر انجام گرفت. نتایج مدل اندازه‌گیری شده، برازش خوبی برای داده‌ها نشان داد. بارعاملی تمامی گویه‌ها بالاتر از ۰/۳۹ بود.

$(\chi^2 = (48) 217/58; p = .001; RMSEA = .07; RMSEA$
 $90\% CI = .067 \text{ تا } .088; CFI = .97; NFI = .96; NNFI =$
 $.96; SRMR = .04)$

رفتارهای کنترلی معلم: میزان درک دانش‌آموزان از رفتار کنترلی معلم با استفاده از مقیاس رفتار کنترلی مربی (بارثولومئو، انتومانیس، توگرسن-انتومانی، ۲۰۱۰) مورد ارزیابی قرار گرفت (۳۳). با توجه به هدف پژوهش حاضر که در محیط تربیت بدنی بود، همچون مطالعه هین و همکاران، ۱۲ گویه از این مقیاس استفاده شد (۹). این مقیاس دارای چهار بعد شامل استفاده کنترلی از جوایز و پاداش (مانند: معلم من قول می‌دهد مرا تحسین کند یا پاداش دهد اگر عالی کار کنم)، ملاحظات شرطی منفی (مانند: اگر من تلاشی برای اجرای دستورات نکنم معلم ارتباط دوستانه کم‌تری با من خواهد داشت)، تهدید (مانند: معلم من برا موافقت من با نظرهای خودش، در مقابل دیگران روی من فریاد می‌کشد)، و رفتار کنترلی بیش‌ازاندازه (مانند: معلم من تلاش می‌کند کارهایی را که در وقت آزاد در خارج از مدرسه انجام می‌دهم را نیز کنترل کند) است. امتیازدهی در قالب یک سیستم هفت ارزشی از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) است. این مقیاس قبلا به فارسی ترجمه در نمونه نوجوانان ایرانی استفاده شده است (۳۲). تحلیل عامل تأییدی مدل چهار عاملی با ۱۲ گویه، برای داده‌های پژوهش حاضر انجام گرفت. نتایج مدل اندازه‌گیری شده، برازش خوبی برای داده‌ها نشان داد. بارعاملی تمامی گویه‌ها بالاتر از ۰/۵۰ بود.

کمتر از حد متوسط ۴ است. میانگین ناکامی از نیازها و همچنین میانگین بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی کمتر از حد متوسط ۳ است. ضرایب آلفای کرونباخ برای تمامی متغیرها در حد قابل قبول می باشد. نتایج همبستگی بین متغیرها نشان می دهد تنها ارتباط بین ملاحظات شرطی منفی با بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی معنادار نیست. دیگر ارتباط تکی بین متغیرهای مورد مطالعه معنادار هستند.

استاندارد شده^{۲۴}، شاخص نیکویی برازش^{۲۵}، و از شاخص برازش تطبیقی^{۲۶}، در نظر گرفته شدند.

نتایج

در جدول یک، شاخص های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، چولگی، کشیدگی، همچنین ماتریس همبستگی بین متغیرها و نیز پایایی ترکیبی ارائه شده است. با توجه به این جدول، میانگین هر چهار مؤلفه رفتارهای کنترلی معلم،

جدول ۱. آمار توصیفی، پایایی ترکیبی و ماتریس همبستگی بین متغیرهای مورد مطالعه

شماره	متغیر	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱	استفاده کنترلی از پاداش و جوایز	۳/۲۶	۱/۹۲	۰/۴۷	-۱/۰۱	<u>۰/۸۳</u>	۰/۳۷	۰/۵۰	۰/۴۰	۰/۵۴	۱/۱۳
۲	ملاحظات شرطی منفی	۲/۸۸	۱/۷۱	۰/۶۶	-۰/۵۴	<u>۰/۷۱</u>	۰/۲۵	۰/۳۴	۰/۵۱	۰/۳۰	۱/۰۲
۳	تهدید	۱/۹۹	۱/۴۷	۱/۷۰	۲/۲۵	۰/۴۳	۰/۲۷	<u>۰/۸۳</u>	۰/۶۳	۰/۴۴	۱/۲۱
۴	رفتار کنترلی بیش از اندازه	۲/۳۹	۱/۴۵	۱/۲۳	۱/۰۸	۰/۳۳	۰/۳۸	۰/۴۷	<u>۱/۶۷</u>	۰/۳۹	۱/۲۱
۵	ناکامی از نیازها	۲/۶۹	۱/۲۶	۰/۷۷	-۰/۰۳	۰/۴۴	۰/۲۲	۰/۳۹	۰/۳۰	<u>۰/۸۲</u>	۱/۳۳
۶	بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی	۱/۸۶	۰/۷۲	۱/۶۰	۳/۳۵	۰/۱۰	۰/۰۱	۰/۱۹	۰/۱۳	۰/۳۰	<u>۱/۸۶</u>

نکته: ماتریکس همبستگی بین متغیرها در پایین قطر و همبستگی بین عاملها در بالای قطر آورده شده است. ضرایب همبستگی مساوی و بالای ± 0.19 معنادار هستند ($P < 0.05$). پایایی ترکیبی در قطر اصلی آورده شده است. مقادیر سازه ناکامی از نیازها بیانگر میانگین ۳ خرده مقیاس (ارتباط، شایستگی، استقلال) و مقادیر سازه بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی بیانگر میانگین ۵ خرده مقیاس (پرخاشگری، درگیر شدن کمتر در فعالیتها، عدم پیروی از دستورات، خودمدیریتی ضعیف، حواس پرت کردن دیگران) هستند.

بوت استرپ^{۲۷} برای انجام مدلسازی معادلات ساختاری استفاده شد.

بعد از آزمون روایی تشخیصی^{۲۸} ابزارهای اندازه گیری که نتایج آن در قسمت ابزار اندازه گیری برای هر پرسشنامه گزارش شده است، مدل نظری پژوهش حاضر، مسیرهای مستقیم ابعاد رفتار کنترل معلم بر بد رفتاری تربیت بدنی و ناکامی از

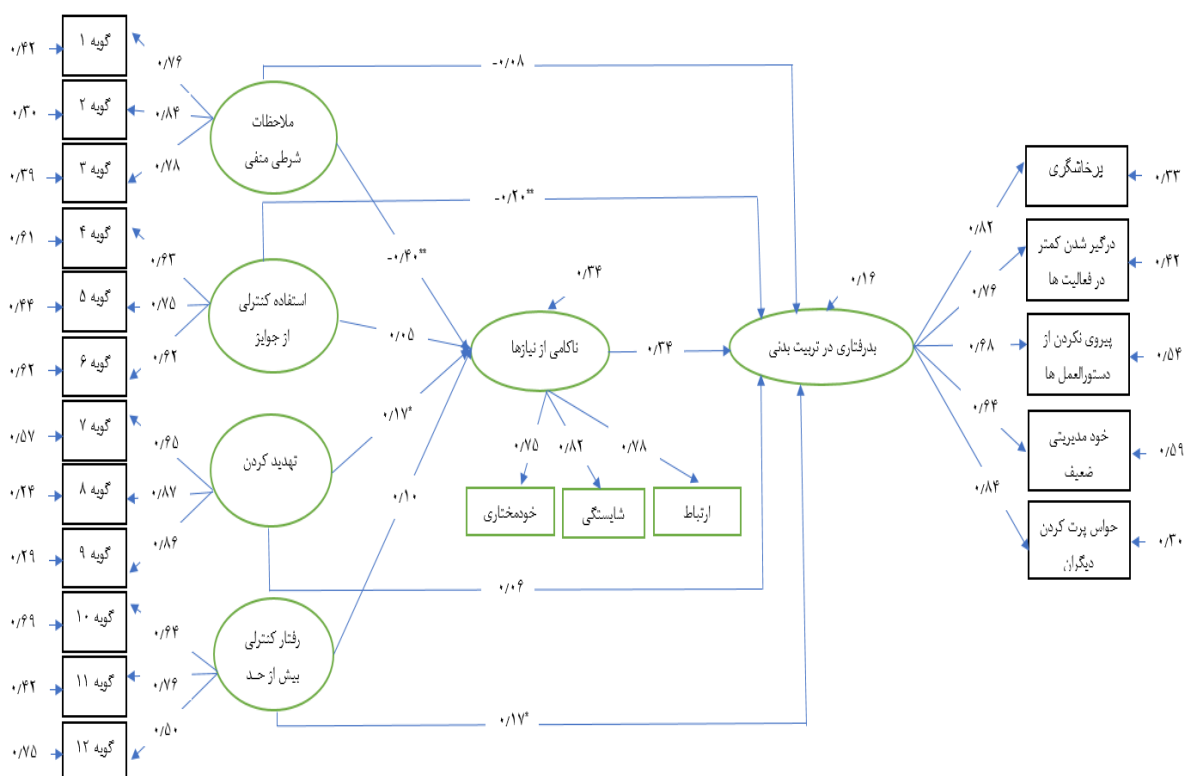
بررسی معناداری مقادیر چولگی و کشیدگی نشان داد که توزیع تک متغیری متغیرها نرمال نیستند ($P < 0.05$).

همچنین، نتایج بررسی نرمال بودن چندمتغیری دادهها ($\chi^2 = 658/80$) نشان داد که مقدار کای دو در سطح 0.001 معنادار است. بنابراین توزیع چندمتغیری دادهها نیز نرمال نیست. لذا با توجه به نرمال نبودن چندمتغیری دادهها از روش

$(\chi^2 = (155) 354/12$; $p = ;.001$ RMSEA = .۴۷;
RMSEA ۹۰٪ CI = .۰۴۰ تا .۰۵۳ ; CFI= .۹۸; NFI= .۹۶;
NNFI= ;.۹۷ SRMR = .۰۴۴)

ضرایب استاندارد شده بارهای عاملی مسیرها در مدل ساختاری در شکل ۱ آورده شده است.

نیازها و مسیر مستقیم ناکامی از نیازها بر بد رفتاری در تربیت بدنی بود. همچنین، اثرات غیرمستقیم ابعاد رفتار کنترلی معلم بر بد رفتاری از طریق ناکامی از نیازها محاسبه شد. نتایج حاصل از مدلیابی معادلات ساختاری، بیانگر برازش خوب مدل با داده های حاصل از نمونه پژوهش است.



$(P < 0.05)$ $(P < 0.01)$

شکل ۱. ضرایب استاندارد شده مسیرها در مدل

همچنین ضرایب اثر مستقیم، اثر غیرمستقیم، اثر کل، واریانس تبیین شده و سطح معناداری در جدول ۲ گزارش شده است.

جدول ۲: اثرات مستقیم، غیرمستقیم، کل و میزان واریانس تبیین شده عامل‌ها

منبع اثر	اثرات مستقیم	اثرات غیرمستقیم	اثرات کل	واریانس تبیین شده
به روی بد رفتاری در تربیت بدنی از				
ملاحظات شرطی منفی	-۰/۰۸	۰/۰۶**	۰/۱۴	۰/۱۶
استفاده کنترلی از جوایز و پاداش	-۰/۲۰**	۰/۰۰۹	-۰/۲۰	
تهدید	۰/۰۶	۰/۰۴*	۰/۱۰	
کنترل بیش از حد	۰/۱۷**	۰/۰۲	۰/۱۹	
ناکامی از نیازهای روان‌شناختی	۰/۳۴**	-	۰/۳۴	
به روی ناکامی نیازها از				
ملاحظات شرطی منفی	۰/۴۰**	-	۰/۴۰	۰/۳۴
استفاده کنترلی از جوایز و پاداش	۰/۰۵	-	۰/۰۵	
تهدید	۰/۱۷**	-	۰/۱۷	
کنترل بیش از حد	۰/۱۰	-	۰/۱۰	
			*(P < ۰/۰۵) ** (P < ۰/۰۱)	

رفتاری دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی بود. همچنین نقش میانجی ناکامی از نیازهای روان‌شناختی در این الگوی ارتباطی مورد بررسی قرار گرفت. مهم‌ترین یافته‌ها بیان‌گر آن است که رفتارهای کنترلی معلم اثر مستقیم و یا غیرمستقیم بر بد رفتاری دانش‌آموزان در کلاس تربیت بدنی دارد. به طوری که، ابعاد استفاده کنترلی از جوایز و پاداش و رفتار کنترلی بیش از حد، به طور مستقیم به ترتیب پیش‌بین‌کننده منفی و مثبت بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی هستند. علاوه بر این ابعاد ملاحظات شرطی منفی و تهدید، به طور غیرمستقیم از طریق نقش میانجی ناکامی از نیازها، پیش‌بین‌کننده مثبت بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی هستند.

مقیاس میزان درک ورزشکاران از رفتارهای کنترلی مربی توسط بارثولومئو و همکاران، بر اساس ساختارهای نظریه خودمختاری طراحی و ارائه گردیده است (۳۳). بر طبق نظریه خودمختاری، بعدهای این مقیاس می‌توانند با وساطت ناکامی از نیازهای روان‌شناختی، رفتارهای نامطلوب دانش‌آموزان در

با توجه به جدول ۲، در مدل آزمون شده، ۱۶ درصد از واریانس بد رفتاری در تربیت بدنی و ۳۴ درصد از واریانس ناکامی از نیازها تبیین می‌شود. از بین چهار بعد رفتار کنترلی معلم، اثر مستقیم ملاحظات شرطی منفی (۰/۴۰) و تهدید (۰/۱۷) بر ناکامی از نیازها معنادار است ($P < ۰/۰۵$). همچنین، اثر مستقیم استفاده کنترلی از جوایز و پاداش (-۰/۲۰) و کنترل بیش از حد (۰/۱۷) بر بد رفتاری در تربیت بدنی معنادار است ($P < ۰/۰۵$). از طرفی، اثر غیرمستقیم ملاحظات شرطی منفی (۰/۰۶) و تهدید (۰/۰۴) بر بد رفتاری در تربیت بدنی معنادار است ($P < ۰/۰۵$). بنابراین، نقش واسطه‌ای ناکامی از نیازها در ارتباط بین ابعاد ملاحظات شرطی منفی و تهدید با بد رفتاری در تربیت بدنی تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر که بر اساس نظریه خودمختاری انجام گرفته است، بررسی ارتباط بین رفتارهای کنترلی معلم و بد

استفاده از جایزه و پاداش، روشی مناسب برای مدیریت رفتار دانش‌آموزان در کلاس است. با این وجود، نظریه پردازان نظریه خودمختاری بر این باورند که استفاده کنترلی از جوایز و پاداش به عنوان یک عامل منفی در تبیین رفتار انسان است (۱۳).

در توضیح این یافته ابتدا می‌توان به دلایل استفاده معلمان از این رفتار در کلاس اشاره کرد. مدیریت محیط کلاس تربیت بدنی (۷) و دستیابی به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده از اهمیت بالایی برای معلمان و دست اندرکاران آموزش و تربیت برخوردار است (۳۵). برای توضیح دلیل این مقدار از توجه و اهمیت، می‌توان به نقش و ساختار بافت فرهنگی و زمینه‌ای-اجتماعی مدرسه اشاره کرد. تاکید و اهمیت معلمین و دانش‌آموزان در محیط مدرسه، به دستاوردهای عالی و رسیدن به استانداردهای بالا است (۳۵). این تاکید و اصرار برای مدیریت هرچه بهتر کلاس و استفاده کنترلی از جوایز و پاداش ریشه در احساس خود کارآمدی معلمان دارد. درک مثبت دانش‌آموزان نسبت به استفاده کنترلی از جوایز و پاداش توسط معلم خود دیگر جنبه‌هایی است که به معلمان اجازه انجام چنین رفتاری را می‌دهد.

نتایج پژوهش بیان می‌کند که بعد ملاحظات شرطی منفی اثر غیرمستقیم و مثبتی از طریق ناکامی از نیازهای روان‌شناختی بر بد رفتاری در تربیت بدنی دارند. به طوری که، به کارگیری ملاحظات شرطی منفی، باعث افزایش ناکامی از نیازهای روان‌شناختی دانش‌آموزان شده و منجر به بد رفتاری بیشتر در تربیت بدنی خواهد شد. این یافته، فرض نظریه خودمختاری که بیان می‌کند رفتارهای کنترلی از طریق ناکامی از نیازهای روان‌شناختی بر پیامدهای رفتاری نامطلوب تأثیر دارند، را تأیید می‌کند. همچنین، با نتایج مطالعات قبلی که نشان داده‌اند استفاده از ملاحظات شرطی منفی در محیط آموزشی، روی دانش‌آموزان تأثیرات شدیدی گذاشته و آن‌ها را به سوی داشتن رفتار ضداجتماعی و اضطراب سوق می‌دهد

کلاس تربیت بدنی را پیش‌بینی کنند. یافته‌های ما پیش فرض‌های نظریه خودمختاری را تنها در ارتباط میان دو بعد از رفتار کنترلی معلم (رفتار کنترلی بیش از حد و رفتارهای کنترل شخصی بیش از حد) را با بد رفتاری در تربیت بدنی تأیید می‌کند.

ارتباط مستقیم رفتار کنترلی بیش از حد و بد رفتاری در تربیت بدنی، قابل پیش‌بینی بود و فرض پژوهش را تأیید کرد. این یافته، همراستا با نتایج پژوهش‌های قبلی است که نقش رفتار کنترلی بیش از حد معلم را بر برخی پیامدهای رفتاری نامطلوب نشان داده‌اند (۱۱، ۱۹). در تبیین این یافته می‌توان گفت که دانش‌آموزان با درک این نوع رفتار، احساس می‌کنند توسط فشارهای خارجی و فشارهای بیش از حد شخصی مجبور به انجام رفتار به خصوصی هستند که باعث امتناع از ابراز عقیده شخصی آن‌ها گشته و منجر به کاهش علاقه و انگیزه درونی آن‌ها شده و در نتیجه واکنش‌های منفی بیشتری در کلاس نسبت به رفتار معلم، نشان می‌دهند (۱۱). علاوه بر این، این رفتار کنترلی عواقب متعددی از قبیل کاهش صبر و حوصله دانش‌آموزان، نادیده گرفته شدن انگیزش‌های درونی دانش‌آموزان برای انجام تکلیف درخواستی و متعاقباً خشم و اضطراب در کلاس را به دنبال خواهد داشت (۱۱، ۱۲).

از دیگر یافته‌های جالب پژوهش حاضر، می‌توان به تأثیر مستقیم و منفی بعد استفاده کنترلی از جوایز و پاداش بر بد رفتاری اشاره کرد. به طوری که، استفاده معلم از این روش منجر به کاهش میزان بد رفتاری دانش‌آموزان می‌شود. این یافته با فرض پژوهش حاضر مغایرت دارد. برخی یافته‌های قبلی گزارش کرده‌اند که استفاده رایج از جایزه و پاداش در مدارس، تقویت کننده رفتارهای اجتماعی است (۳۴). هافمن و همکاران، نیز در محیط آموزشی نشان دادند که درصدی از معلمان، از دادن جوایز و پاداش به صورت شرطی در کلاس استفاده می‌کنند (۳۵). یافته آن‌ها تأیید کننده این بود که

دوم است. بنابراین، به طور یقین نمی‌توان انتظار داشت که نتایج به دست آمده در دیگر سنین و مقاطع تحصیلی قابل تعمیم باشد. همچنین، یافته‌های پژوهش محدود به فرهنگ و شرایط اجتماعی شهرستان ارومیه است و باید در بسط دادن نتایج به دیگر جوامع با فرهنگ‌های مختلف، این محدودیت را در نظر گرفت.

به طور کلی، یافته‌ها بیانگر اهمیت و نقش همه ابعاد رفتار کنترلی معلم در پیش‌بینی میزان بد رفتاری در کلاس تربیت بدنی است. بنابراین، معلم تربیت بدنی می‌تواند با استفاده هدفمند از رفتارهای کنترلی مانند استفاده کنترلی از جوایز و پاداش و اجتناب از ملاحظات شرطی منفی، تهدید و رفتار کنترلی بیش از حد، در جهت کاهش بد رفتاری‌ها و در نتیجه دستیابی به اهداف آموزشی و پرورشی تربیت بدنی، مؤثر واقع شوند.

یافته‌های مطالعات قبلی تاکنون بیش‌تر تأثیر رفتارهای کنترلی را از طریق ناکامی از نیازهای روان‌شناختی بر پیامدهای رفتاری نامطلوب دانش‌آموزان نشان داده‌اند. با این وجود، برخی نتایج همچون تأثیر مستقیم و منفی بعد استفاده کنترلی از جوایز و پاداش و نیز اثر غیرمستقیم دو بعد رفتار کنترلی شامل ملاحظات شرطی منفی و رفتار تهدید آمیز، از طریق نقش میانجی ناکامی از نیازها، بر بد رفتاری در تربیت بدنی، یافته‌های جدید پژوهش حاضر هستند که به حیطه مورد مطالعه در نظریه خودمختاری اضافه کرده است.

(۲۰، ۳۶) همسو است. در تبیین این رفتار اشاره به فرآیند به کار گرفتن یک روش غیرمستقیم کنترلی روان‌شناختی توسط معلم که باعث ناکامی دانش‌آموز از برآورده شدن سه نیاز اساسی روان‌شناختی خود می‌شود، ضروری به نظر می‌رسد (۱۸). این کنترل روان‌شناختی از طریق استخراج احساسات دانش‌آموز اتفاق می‌افتد که وی را مجبور به انجام رفتار مورد انتظار می‌کند (۳۷). در طی چنین رفتاری، معلم با تحریک احساسات دانش‌آموز از قبیل احساس گناه، شرمساری، اضطراب و درون فکنی، وی را وادار به فکر کردن، عمل کردن و احساس کردن به روش خاص خود می‌نماید (۱۸).

همچنین از نتایج دیگر پژوهش حاضر، تأثیر غیرمستقیم رفتار تهدیدآمیز، از طریق ناکامی از نیازهای روان‌شناختی، بر بد رفتاری در تربیت بدنی بود. این یافته با نتایج مطالعات قبلی (۹، ۱۸، ۳۱، ۳۸) و با فرض نظریه خودمختاری همسو است (۱۳، ۲۱). مشخص شده است که استفاده معلمان از رفتار تهدید آمیز از قبیل فریاد زدن، تنبیهات بدنی یا روحی و فریاد زدن بر روی دانش‌آموز در مقابل هم‌کلاسی‌هایش می‌تواند منجر به تحقیر و کوچک شدن دانش‌آموز شود (۱۸). متعاقباً، دانش‌آموزانی که مورد چنین رفتاری از طرف معلم خود قرار می‌گیرند احساس ناکامی از برآورده شدن نیازهای اساسی روان‌شناختی خود که تأیید فرض نظریه خودمختاری مبنی بر نقش واسطه‌ای ناکامی از نیازهای روان‌شناختی است را خواهند داشت (۹، ۳۹، ۴۰). علاوه بر این، صدماتی که رفتار تهدید آمیز معلم به بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان وارد می‌کند در پژوهش‌های پیشین گزارش شده است (۹).

در تعمیم نتایج پژوهش حاضر، چندین محدودیت را باید در نظر داشت. به طور مثال، جامعه آماری شامل دانش‌آموزان پسر بود و نمی‌توان با اطمینان کامل نتایج به دست آمده را به جامعه دختران دانش‌آموز تعمیم داد. محدوده سنی دانش‌آموزان ۱۵-۱۷ سال و مقطع تحصیلی آن‌ها، متوسطه

پی‌نوشت‌ها

- ¹ Fails to follow directions
² Anger
³ Poor self-management
⁴ Low engagement
⁵ Distracts others
⁶ Rigid behavior
⁷ Self-Determination Theory (SDT)
⁸ Controlling Motivational Strategies
⁹ Controlling use of Price and reward
¹⁰ Excessive controlling behavior
¹¹ Negative conditional regards
¹² Intimidation
¹³ Power-assertive strategies
¹⁴ Verbal abuse
¹⁵ Basic Psychological needs thwarting
¹⁶ Autonomy
¹⁷ Competence
¹⁸ Relatedness
¹⁹ MPLU
²⁰ Goodness of Fit Index
²¹ Root Mean Square Error of Approximation
²² Normed Fit Index
²³ Non-Normed Fit Index
²⁴ Standardized Root Mean Squared Residual
²⁵ Goodness of Fit Index
²⁶ Comparative Fit Index
²⁷ Bootstrap
²⁸ Discriminant validity

منابع

- Warburton DE, Nicol CW, Bredin SS. Health benefits of physical activity: the evidence. *Cmaj*. 2006 Mar 14;174(6):801-9.
- Malina RM. Physical fitness of children and adolescents in the United States: status and secular change. In *Pediatric Fitness 2007* (Vol. 50, pp. 67-90). Karger Publishers
- Sallis JF, Owen N. *Physical activity and behavioral medicine*: SAGE publications; 1998.
- Chen A, Ennis CD. Goals, interests, and learning in physical education. *The Journal of Educational Research*. 2004;97(6):329-39.
- Kirk D, MacDonald D, O'Sullivan M. *Handbook of physical education*: Sage; 2006.
- Tertemiz N. *Sınıf Yönetimi ve Disiplin, Sınıf Yönetimi*, Editör: L. Küçükahmet, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım. 2000.
- Vogler EW, Bishop P. Management of disruptive behavior in physical education. *Physical Educator*. 1990;47(1):16.
- McCormack A. Classroom management problems, strategies and influences in physical education. *European physical education review*. 1997;3(2):102-15.
- Hein V, Koka A, Hagger MS. Relationships between perceived teachers' controlling behaviour, psychological need thwarting, anger and bullying behaviour in high-school students. *Journal of adolescence*. 2015;42:103-14.
- Kulinna PH, Cothran D, Regualos R. Development of an instrument to measure student disruptive behavior. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*. 2003;7(1):25-41.
- Assor A, Kaplan H, Kanat-Maymon Y, Roth G. Directly controlling teacher behaviors as predictors of poor motivation and engagement in girls and boys: The role of anger and anxiety. *Learning and Instruction*. 2005;15(5):397-413.
- Cheon SH, Reeve J, Ntoumanis N. A needs-supportive intervention to help PE teachers enhance students' prosocial behavior and diminish antisocial behavior. *Psychology of Sport and Exercise*. 2018;35:74-88.
- Deci EL, Ryan RM. The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological inquiry*. 2000;11(4):227-68.
- Hagger MS, Chatzisarantis NL, Culverhouse T, Biddle SJ. The processes by which perceived autonomy support in physical education promotes leisure-time physical activity

- intentions and behavior: a trans-contextual model. *Journal of educational psychology*. 2003;95(4):784.
15. Reeve J. Autonomy-supportive teaching: What it is, how to do it. In *Building autonomous learners 2016* (pp. 129-152). Springer, Singapore.
16. Reeve J. Why teachers adopt a controlling motivating style toward students and how they can become more autonomy supportive. *Educational psychologist*. 2009;44(3):159-75.
17. Bartholomew K, Ntoumanis N, Thøgersen-Ntoumani C. Self-determination theory and the darker side of athletic experience: The role of interpersonal control and need thwarting. *Sport and Exercise Psychology Review*. 2011;7(2):23-7.
18. Bartholomew KJ, Ntoumanis N, Thøgersen-Ntoumani C. A review of controlling motivational strategies from a self-determination theory perspective: Implications for sports coaches. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 2009;2(2):215-33.
19. Reeve J, Jang H. What teachers say and do to support students' autonomy during a learning activity. *Journal of educational psychology*. 2006;98(1):209.
20. Assor A, Roth G, Deci EL. The emotional costs of parents' conditional regard: A Self-Determination Theory analysis. *Journal of personality*. 2004;72(1):47-88.
21. Deci EL, Ryan RM. Conceptualizations of intrinsic motivation and self-determination. In *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior 1985* (pp. 11-40). Springer, Boston, MA.
22. Cheon SH, Reeve J, Moon IS. Experimentally based, longitudinally designed, teacher-focused intervention to help physical education teachers be more autonomy supportive toward their students. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 2012;34(3):365-96.
23. Tessier D, Sarrazin P, Ntoumanis N. The effect of an intervention to improve newly qualified teachers' interpersonal style, students motivation and psychological need satisfaction in sport-based physical education. *Contemporary Educational Psychology*. 2010;35(4):242-53.
24. Jang H, Kim EJ, Reeve J. Longitudinal test of self-determination theory's motivation mediation model in a naturally occurring classroom context. *Journal of Educational psychology*. 2012;104(4):1175.
25. Jang H, Kim EJ, Reeve J. Why students become more engaged or more disengaged during the semester: A self-determination theory dual-process model. *Learning and Instruction*. 2016;43:27-38.
26. Deci EL, Ryan RM, Gagné M, Leone DR, Usunov J, Kornazheva BP. Need satisfaction, motivation, and well-being in the work organizations of a former eastern bloc country: A cross-cultural study of self-determination. *Personality and social psychology bulletin*. 2001;27(8):930-42.
27. Pavey L, Greitemeyer T, Sparks P. Highlighting relatedness promotes prosocial motives and behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin*. 2011;37(7):905-917
28. Cheon SH, Reeve J. A classroom-based intervention to help teachers decrease students' amotivation. *Contemporary educational psychology*. 2015;40:99-111.
29. Reeve J, Tseng C-M. Cortisol reactivity to a teacher's motivating style: The biology of being controlled versus supporting autonomy. *Motivation and Emotion*. 2011;35(1):63-74.
30. Krech PR, Kulinna PH, Cothran D. Development of a short-form version of the Physical Education Classroom Instrument: measuring secondary pupils' disruptive behaviours. *Physical Education and Sport*

- Pedagogy. 2010;15(3):209-25.
31. Bartholomew KJ, Ntoumanis N, Ryan RM, Thøgersen-Ntoumani C. Psychological need thwarting in the sport context: Assessing the darker side of athletic experience. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 2011;33(1):75-102.
32. Aghdasi M, Ahmadi A. The Relationships among Controlling Coach Behaviors, Psychological Needs Thwarting, Sport Devaluation and Intention to Continue Sport Participation in Adolescent Athletes. *Journal of Sport Psychology Studies*. 1395; 17, 57-70. (In Presian)
33. Bartholomew KJ, Ntoumanis N, Thøgersen-Ntoumani C. The controlling interpersonal style in a coaching context: Development and initial validation of a psychometric scale. *Journal of sport and exercise psychology*. 2010;32(2):193-216.
34. Akin-Little KA, Eckert TL, Lovett BJ, Little SG. Extrinsic reinforcement in the classroom: Bribery or best practice. *School Psychology Review*. 2004;33:344-62.
35. Hoffmann KF, Huff JD, Patterson AS, Nietfeld JL. Elementary teachers' use and perception of rewards in the classroom. *Teaching and Teacher Education*. 2009;25(6):843-9.
36. Roth G, Assor A, Niemiec CP, Ryan RM, Deci EL. The emotional and academic consequences of parental conditional regard: Comparing conditional positive regard, conditional negative regard, and autonomy support as parenting practices. *Developmental psychology*. 2009;45(4):1119.
37. Tilga H, Hein V, Koka A, Hamilton K, Hagger MS. The role of teachers' controlling behaviour in physical education on adolescents' health-related quality of life: Test of a conditional process model. *Educational Psychology*. 2019;39(7):862-80.
38. Baker J, Côté J, Hawes R. The relationship between coaching behaviours and sport anxiety in athletes. *Journal of science and medicine in sport*. 2000;3(2):110-9
39. Chen B, Vansteenkiste M, Beyers W, Boone L, Deci EL, Van der Kaap-Deeder J, et al. Basic psychological need satisfaction, need frustration, and need strength across four cultures. *Motivation and Emotion*. 2015;39(2):216-36.
40. Haerens L, Aelterman N, Vansteenkiste M, Soenens B, Van Petegem S. Do perceived autonomy-supportive and controlling teaching relate to physical education students' motivational experiences through unique pathways? Distinguishing between the bright and dark side of motivation. *Psychology of sport and exercise*. 2015;16:26-36.

SPORT PSYCHOLOGY

Shahid Beheshti University

Biquarterly Journal of Sport Psychology

Autumn & Winter 2022/ Vol. 6/ No. 2/ Pages 89-102

The relationship among teacher controlling behavior, basic psychological needs thwarting and misbehavior in Physical Education classes

Malek Ahmadi^{*1}, Farzad Amirrezaiyeh², Safa Asgari², Mehdi Moradzadeh²

1. Department of Physical Education and Sport Sciences, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran.

2. Young Researchers and Elite Club, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

Received: 26/01/2020 Revised: 01/08/2021 Accepted: 09/09/2021

Purpose: According to self-determination theory (SDT), the aim of this study was to examine the relationship model of teachers controlling behavior, basic psychological needs thwarting and misbehavior in physical education classes.

Methods: The research was correlational-descriptive with cross-sectional way. A number of 585 male students from secondary schools (age range: 15-17 years old) completed a series of self-reported questionnaires which assess teachers controlling behavior, need thwarting and misbehavior in physical education.

Results: The results of confirmatory factor analysis and structural equation modeling, showed that the direct effect of controlling use of praise and rewards, and excessive controlling behavior was negatively and positively significant on misbehavior respectively. In addition, the indirect effect of negative conditional regards and intimidation, via mediating role of needs-thwarting, on misbehavior in physical education was significant.

Conclusion: Overall, these findings suggest that teachers controlling behavior is an important factor in anticipation of student's misbehavior in physical education. Physical education teachers could avoid negative conditional regards, intimidation and excessive controlling behavior, and apply controlling use of praise and rewards, in order to reduce misbehavior in physical education.

Keywords: Teachers controlling behavior, Self-determination theory, Psychological needs, Misbehavior, Physical education

*Corresponding Author: Malek Ahmadi, Tell: 09144482115, Email: M.ahmadi@iaurmia.ac.ir